

POSTANOWIENIE

18 września 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Beata Janiszewska

na posiedzeniu niejawnym 18 września 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa W.T. i K.T.
przeciwko S. spółce akcyjnej w W.
o ustalenie,
na skutek skargi kasacyjnej S. spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku
z 11 grudnia 2023 r., I ACa 1629/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od S. spółki akcyjnej w W. na rzecz W.T. i K.T.
kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych z odsetkami
w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu
świadczenia pieniężnego, za czas po upływie tygodnia od dnia
doręczenia orzeczenia zobowiązanemu do dnia zapłaty, tytułem
kosztów postępowania kasacyjnego.**

[J.T.]

UZASADNIENIE

Pozwany S. S.A. w W. (dalej: bank) wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku, którym oddalono w części apelację skarżącego od wyroku Sądu pierwszej instancji wydanego w sprawie o ustalenie i zapłatę toczącej się z powództwa W.T i K.T.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania bank wskazał szesnaście przyczyn kasacyjnych w rozumieniu art. 398⁹ § 1 k.p.c. Dziewięć z nich dotyczyło występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), a siedem – potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.). Natura obu wspomnianych przyczyn kasacyjnych była już przedmiotem bardzo licznych wypowiedzi Sądu Najwyższego i została szczegółowo omówiona m.in. w postanowieniu SN z 30 grudnia 2024 r., I CSK 3562/23, wydanym w sprawie z udziałem pozwanego.

Przyczyny kasacyjne oznaczone jako 1c, 1f, 1g, 1h, 1i, 2c, 2d, 2e, 2f oraz 2g nie występują w sprawie. Choć sygnalizowane na s. 3-10 i opisane szerzej w dalszej części skargi kwestie dotyczące problematyki kredytów powiązanych z kursem waluty obcej są obiektywnie istotne, a dawniej rzeczywiście budziły poważne wątpliwości, to obecnie należy uznać je za wyjaśnione – w kierunku odmiennym od oczekiwanego przez pozwanego – dzięki uchwale Sądu Najwyższego – Izby Cywilnej – z 25 kwietnia 2024 r., III CZP 25/22. Wobec braku podstaw do podjęcia działań unormowanych w art. 88 § 1 u.s.n., przy rozpoznawaniu niniejszej sprawy Sąd Najwyższy pozostaje przy tym, na mocy art. 87 § 1 u.s.n., związany stanowiskiem wyrażonym w sentencji tego orzeczenia. We wspomnianej uchwale szeroko umotywowano zajęte w niej stanowiska; powtarzanie obecnie tej argumentacji nie jest zatem celowe.

Przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie uzasadniają również (tożsame w istocie) przyczyny oznaczone jako 1a oraz 2a, związane

z art. 189 k.p.c. Pojęcie „interesu prawnego” w tzw. sprawach frankowych również należy bowiem uznać za wyjaśnione. Było ono przedmiotem bogatego orzecznictwa Sądu Najwyższego, w którym wskazano, że rozumienie tego pojęcia musi być szerokie i elastyczne, a także uwzględniać okoliczności danej sprawy. W określonych sytuacjach nie można więc wykluczyć, że możliwość wytoczenia powództwa o zapłatę nie wyczerpuje interesu prawnego po stronie osoby kwestionującej związanie częścią postanowień umowy lub istnienie zobowiązania mającego wynikać z umowy kredytu (zob. postanowienie SN z 29 grudnia 2021 r., I CSK 336/21, oraz wyrok SN z 26 maja 2022 r., II CSKP 19/22).

Również przyczyny kasacyjne 1e oraz 2b nie uzasadniają przyjęcia skargi kasacyjnej banku do rozpoznania. Obie te przyczyny dotyczą tego, czy w świetle art. 385¹ § 1 i 2 k.c. kontroli podlega wyrażona w umowie norma postępowania czy jednostka redakcyjna (zdanie) tekstu kontraktu. Tymczasem nie budzi wątpliwości, że w świetle art. 385¹ § 1 zd. 1 k.c. kontroli podlega postanowienie umowy rozumiane normatywnie, a nie gramatycznie (zob. wyrok SN z 6 grudnia 2024 r., II CSKP 132/23). Ponadto skarżący nie wyjaśnił, jak wspomniana kwestia wiąże się ze sprawą, a tym bardziej nie wykazał, że przekłada się ona jej rozstrzygnięcie. Z ustalonego w sprawie stanu faktycznego nie wynika nadto, by umowa stron była tego rodzaju, że niedozwolony charakter mógł dotyczyć tylko jednego z postanowień związanych z mechanizmem indeksacji kredytu.

Pytanie oznaczone jako 1b jest nazbyt kazuistyczne, ażeby mogło stanowić istotne zagadnienie prawne. Nie jest bowiem rolą Sądu Najwyższego tworzenie ścisłych wytycznych dotyczących tego, kiedy postanowienie określonego rodzaju należy uznać za jednoznaczne w rozumieniu art. 385¹ § 1 zd. 2 k.c. Stanowisko banku abstrahuje przy tym od okoliczności sprawy, w której zapadł zaskarżony wyrok. Sąd Apelacyjny, wbrew sugestiom skarżącego, nie uznał, że sporne postanowienia są nietransparentne z uwagi na to, że powodowi nie przedstawiono jakichś informacji. Przeciwnie, na s. 17 uzasadnienia zaskarżonego wyroku wyraźnie wskazano, że źródłem niejednoznaczności tych postanowień było to, że konsumenci nie mieli możliwości zrozumienia, jak bank ustala treść tabel kursowych.

Ostatnia z przyczyn kasacyjnych pozostałych do rozważenia, oznaczona jako 1d, sprowadza się do pytania o to, czy sąd może ocenić, że umowa nie może wiązać stron po wyeliminowaniu z niej postanowień uznanych za niedozwolone, „jeżeli w ocenie Sądu, skutkuje to obiektywnie niekorzystnymi skutkami dla konsumenta, bez względu na wolę konsumenta w tym zakresie”. Skarżący nie przedstawił argumentacji tłumaczącej, że tak postawione pytanie ma znaczenie dla niniejszej sprawy, co było niezbędne z tej przyczyny, że Sąd Apelacyjny nie przyjął oceny będącej podstawą sformułowania przyczyny kasacyjnej. W procesie rozpoznawania skargi kasacyjnej rolą Sądu Najwyższego nie jest przy tym rozważanie kwestii abstrakcyjnych, niepowiązanych z okolicznościami konkretnej sprawy. Jedynie na marginesie należy zatem wskazać, że nie budzi wątpliwości, iż sąd nie może odmówić zastosowania prawa materialnego tylko z powodu przekonania, że stanowisko procesowe konsumenta nie jest dla niego optymalne.

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy uznał, że z motywów skargi nie wynika, by zachodziły określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c. przyczyny kasacyjne, co uzasadniało odmowę przyjęcia tej skargi do rozpoznania.

O kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnięto zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy, ich wysokość ustalając na podstawie § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono, jak w sentencji postanowienia.

Beata Janiszewska

[J.T.]

[a.ł]